

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Dato: 06.05.2016
Vår ref.: 16-202
Deres ref.: 14/618

Høringsuttalelse - NOU2015:16 overvann i byer og tettsteder – problem og ressurs

Oppsummering - hovedsynspunkter

Finans Norge ønsker å berømme utvalget for en balansert utredning, med gode og konkrete anbefalinger.

Forsikringsbransjen møter et økende antall fortvilede og frustrerte kunder som rammes av overvann, tilbakeslag av vann eller kloakk, eller flom. Det er derfor viktig at myndighetene prioriterer oppfølgingen NOU2015:16 og de konkrete anbefalingene fra utvalget.

Finans Norge mener det er behov for et langt større fokus både nasjonalt og kommunalt på overvannsskader, bedre planer og forebyggende tiltak må prioriteres. Overvann har blitt et stort samfunnsproblem med mange skadelidte. Dagens klimaprognoser tilsier at skadeomfanget vil øke betraktelig framover og forsikringsselskapene utbetaler allerede mer enn én milliard i året. Nærmere 27 000 forsikringskunder melder hvert år om skader knyttet til inntrengning av vann eller kloakk i leiligheter, hus og bygninger. I tillegg kommer skader knyttet til flom (fra elver og villbekker) som ikke inngår i overvann- og tilbakeslagsskader, men som går inn under naturskedeforsikringsloven.

Det er viktig når NOU2015:15 skal følges opp at Regjeringen i sin innstilling legger vekt på at overvannsskadene i liten grad skyldes klimaendringen, men er et resultat av at *byer og tettsteder over tid har «bygget seg sårbare»* gjennom tette og harde flater i kombinasjon med et stort etterslep i vedlikehold og mangel på investeringer i ledningsnett. Vi viser her til NOU2010:10 samt siste versjon av «State of the Nation» (RIF 2015, side 73 flg.) hvor kommunale avløpsanlegg er gitt tilstandskarakter 2, som er lavest mulig skår.

I NOU-ens mandat er det lagt vekt på at det er kommunen som er hovedansvarlig for å legge til rette for en bærekraftig og robust infrastruktur med et ledningsnett og en overvannshåndtering som fungerer *både i forhold til dagens klima og fremtidige klimaendringer*. Ifølge Stortingsmeldingen om klimatilpasning (Meld.St. 33 (2012-2013)) skal også kommunen legge høyeste klimaprognoser til grunn for sin planlegging. Finans Norge opplever at mange kommuner i for liten grad har tatt overvannsproblematikken på alvor i forbindelse med utbygging og godkjenning av byggeplaner, som sammen med etterslepet i vedlikehold og investeringer er hovedårsaken til overvannsskader. I dag er det huseierne og ikke kommunen som betaler skadene, primært fordi kommunene har skrevet seg ut av lovens ansvar i avtalen (sanitærreglementet) med sine abonnenter. Det finner vi er lite samfunnstjenlig.

Kommunen skal kjenne til risikoen for skader og sårbarheten i sin kommune. Det har vist seg at kommunene i liten grad kjenner til hvor tilbakeslag- og overvannsskadene er, og dermed hvor de sårbare områdene befinner seg. Det henger sammen med at huseieren i det aller fleste tilfeller kun tar kontakt med forsikringselskapet når skade oppstår, og at skadene ikke søkes tilbakeført til kommunen gjennom regresskrav fra huseier/forsikring. Finans Norge fulgte på eget initiativ opp NOU2010:10 sin anbefaling om å bruke skadeforsikringsdata i en «nasjonal database» gjennom å initiere «Pilotprosjektet» og bruk av skadedata mot kommunene. Formålet med prosjektet var å teste nytteverdien av skadedataene for de kommunene som deltok i prosjektet. Både NVE og andre interessenter har fått tilgang på skadedata fra Finans Norge. Skadedataene har vist seg å være nyttig for å øke risiko- og sårbarhetsforståelse, og for beslutninger knyttet til investeringer, aktsomhetskart og forebyggende tiltak.

Finans Norge mener dagens ansvarsregime innebærer at kommunens *insentiver til investeringer i forebyggingstiltak* mot overvannsskader ikke er sterke nok til at det blir tilstrekkelig prioritert. Vi mener utvalgets utredning viser behov for at kommunens *ansvar for overvannsskader og skader som skyldes for liten kapasitet på ledningsnettet må være objektivt*. Sett i lys av svaret på den undersøkelsen som NOU-utvalget har gjort ut mot kommunene, og Finans Norges kunnskap om insitamenter, rettstilstand, klimaprognoser og andre forhold som påvirker bildet, tror vi objektivt ansvar vil være et helt sentralt insitament for at kommunen vil prioritere det løftet som må til for å makte å håndtere fremtidig klimautfordringer og økte skader.

Vi ser et objektivt ansvar vil kunne medføre økte kostnader for kommunene, samt økt behov for ny kompetanse og ressurser, og støtter utvalgets anbefalinger om bruk av gebyrfinansiering.

Vi mener at overgangen til et objektivt ansvar for overvann i en overgangsfase nødvendiggjør økt bidrag fra nasjonale myndigheter. Det vil være avgjørende for at det skiftet som nå må til i kommunene for å møte utfordringene som følge av forventede klimaendringer er mulig å gjennomføre

Samtidig ser vi at NOUens forslag om at kommunen ikke skal ha ansvar for større uventede hendelser (force majeure) vil lempe på ansvaret.

Basert på egen erfaring fra bransjen og vurderinger og faktagrunnlag i NOU2010:10, i NOU2015:16, mener Finans Norge at flertallets anbefaling om objektivt ansvar vil gi den mest samfunnsoptimale løsningen for å håndtere det økende overvannsproblemet. Finans Norge tror i tillegg et slikt ansvar vil gi kommunen et større insentiv til å etterspørre og legge til rette for løsninger for å utnytte bruken av skadeforsikringsdata i forebyggingsøyemed.

På denne bakgrunnen mener Finans Norge oppsummert at Regjeringen må:

- Følge opp NOUens anbefalinger raskt. Det vil bli adskillig mer kostbart å vente.
- Følge anbefalingen om et objektivt ansvar for kommunen basert på vurderingene om at dagens ansvar ikke gir grunnlag for nok prioritering og øke takten i forebyggingstiltak.
- Sikre at et objektivt ansvar kombineres med kompetanse og annet bidrag fra staten i en overgangsfase.
- Følge opp utvalgets (og NOU2010:10) anbefalinger at staten bør videreføre læring og utvikling av de privat-offentlige prosjektene om bruk av skadeforsikringsdata i ROS-analyser og andre forebyggingstiltak.
- Bidra til å synliggjøre verdien av at forebygging lønner seg, og at det gir større samfunnsøkonomisk effekt enn å betale for skadene i etterkant av en hendelse.

Vi vil i det følgende utdype hovedsynspunktene.

1. Stort behovet for kompetansedeling

Utvalget peker på at klimatilpasning er en ny global utfordring hvor føringer, premisser og tiltak i hovedsakelig skjer globalt og i samhandling mellom forskning og myndighetsdeltakelse. Det er derfor behov for økt innovasjon med deling av «best practise», kunnskap og kompetanse på tvers av sektorer, både offentlig og privat. Finans Norge støtter slik kunnskapsdeling basert på den erfaringen vi har gjennom samarbeid og prosjekter på klimaområdet. Vår erfaring med klimatilpasning spenner fra samarbeid med kommuner og nasjonale myndigheter, til myndigheter på europeisk og internasjonalt nivå. Vi ser at det fortsatt opereres og handles for isolert mellom etater og sektorer.

Vi mener NOU2015:16 er unik i sitt slag på europeisk og internasjonalt nivå, og at utredningens føringer, argumentasjon og konkrete anbefalinger til løsninger og virkemidler kan ha stor overføringsverdi for andre land. Finans Norge anbefaler derfor at NOU-en, tilsvarende NOU2010:10, oversettes til engelsk.

Finans Norge deltok i prosjektet «Framtidens Byer», et kompetansedelings- og innovasjonsprosjekt hvor bl.a. en av målsettingene var å få bedre forståelse for hva klimaendringene betyr for kommuner og samfunn, samt at prosjektet var en plattform for nye ideer, motivasjon og et sted man kunne lære og dele kunnskap. Vi tror slike arenaer og kompetansedeling er avgjørende i arbeidet fremover for å kunne håndtere overvann og fremme bruk av ny teknologi og blå-grønne løsninger. Vi tror det er nødvendig at staten bidrar til at slike arenaer og løsninger kan vokse frem, men at det i større grad må etableres rutiner og systemer for at resultatet blir gjenspeilet eller inkorporert i arbeidet med kommuneplaner, arealplaner og i enkeltvedtak.

Det er behov for mer forskning for å håndtere overvann. Vi ser at pilotprosjektet har hatt en stor «side-effekt» ved at dataene er brukt i andre forskningsprosjekter. Finans Norge og bransjen har vært positive til at disse skadeforsikringsdata har vært brukt i ulike prosjekter så lenge man kan sikre at personvern og konkurransemessige forhold blir ivaretatt.

2. Det må lønne seg for kommunen å forebygge

Finans Norge mener forebygging mot overvann, men også flom og havnivåstigningsproblematikk med stormfloskader fortsatt har for lite fokus i kommunene, og at det i for stor grad tillates å bygge i sårbare områder. Vi tror dette skyldes en kombinasjon av flere årsaker. En årsak er det kommunale selvstyret hvor kommunestyrebeslutninger ikke tar fagekspertise nok på alvor. En annen årsak er føringer fra Regjeringen til Fylkesmennene om å begrense bruken av innsigelsesretten ved kommune- og arealplaner. En viktig faktor tror vi også ligger i at kommunene i liten grad kommer i ansvar for skader som skyldes at kapasiteten i det offentlige ledningsnett ikke klarer å håndtere mer nedbør, eller at de har tillatt bygging i områder som senere blir truffet av flom og stormflo. Kompetansen i kommunene er kanskje ikke tilstrekkelig, men slik vi forstår det vil det være mulig å innhente ekstern kompetanse som kommunen kan benytte i sitt arbeid med overvannsutfordringene.

Forskning har derimot vist at kommunen heller «står han av» (se bl.a. Rapport 4-2015 «føre var - etter snar eller på stedet hvil», Vestlandsforskning). FN og Verdensbanken opererer med estimater om at 1 dollar investert i forebygging kan bety 4-7 dollar i sparte kostnader. Med slike prognoser bør det være lønnsomhet ved forebygging fremfor å betale ut store skadeserstatningers i ettertid. Den økonomiske effekten av forebygging må også være av

stor interesse for statlige myndigheter og bør følges opp fra nasjonalt nivå med nedskalering til lokale forhold.

3. Gjentakende skader kan bli uforsikringsbare

Utvalget viser til at nedbøren vil øke med opp mot 40 %. Undersøkelser gjort av utvalget viser at kommunene opplever ikke å være rustet til å håndtere klimaendringene. Det burde bekymre nasjonale myndigheter. Det bekymrer i alle fall forsikringsselskapene som tar over risikoen for skade samt gjør opp tusen på tusenvis av skader på både kommunal og privat bygningsmasse.

Overvann i byer og tettsteder er først og fremst skapt ved at man har nedprioritert vann- og avløpsnett kombinert med en fortetting og bruk av harde flater. Det har skapt en økning i skader som definitivt vil øke mye fremover, og som i dag hovedsakelig rammer private huseiere. Forsikringsselskapene skal ikke forebygge, men vil sette krav til forsikringstaker ved gjentakende skader. Bransjen opplever ofte at årsaken skyldes for liten kapasitet på det offentlige ledningsnett, fordi ledningsnett ikke lenger er dimensjonert til å tåle mer regn. Foruten bedrifter og private husstander, så kjøper nærmest alle kommuner både tingskade- og ansvarsforsikring i private forsikringsselskaper. En «ulempe» med forsikring, hvor muligheten til regress er avskåret, er at regningen «pulveriseres» og insitamentet for forebygging reduseres.

Økte nedbørsmengder på 40% innebærer ikke 40 % flere skader, men trolig minst en dobling av antall skader – kraftig og/eller gjentakende nedbør skaper nye utfordringer. Den første delen av regnet kan håndteres, men når kapasiteten på ledningsnett er sprengt og grunnen er mettet, vil «resten» av vannet gå på overflaten og inn i bygninger samt rasere infrastruktur.

Dersom vi opplever videre økning av skader og gjentakende skader i samme områder, kan dette føre til at forsikringsmarkedet velger ikke å tilby forsikring eller at premiene for tingskade- og ansvarsforsikring øker kraftig. Effekten spres ut på huseiere som tilfeldigvis bor i område som rammes på grunn av dårlig kapasitet eller fortetting. En slik utvikling har vi sett i Danmark og andre europeiske land, og det er ingen grunn til at dette ikke kan skje i Norge.

4. Ansvarsgrunnlag ved skader

Utvalget har vurdert hvilket ansvar anleggseier bør ha for skade forårsaket av overvannsanlegg, og dagens adgang for anleggseier til å fraskrive seg lovens objektive ansvar for skade. Finans Norge finner at utredningen har gjort en grundig gjennomgang av rettspraksis og andre forhold som påvirker det rettslige bilde

Fortetting av eldre boområder er et gjennomgående tema i hele landet. NOU-utvalget peker på at økt nedbør i fortettede områder hvor avløpssystem verken tåler dagens eller morgendagens nedbør skaper store problemer med bl.a. forurenset overflatevann. Byer og tettsteder har, som over nevnt, i liten grad hatt fokus på forebygging, sannsynligvis fordi skadeutbetalingene i liten grad reflekteres i kommunebudsjettet, kombinert med et kommunalt selvstyre som har behov for inntekter og gir dermed tillatelse til å bygge i klimasårbare områder.

Å påvise anleggseiers ansvar basert på et skyldansvar mener Finans Norge erfaringsmessig har vist seg nærmest umulig for huseier eller forsikringsselskapet. Å vurdere alle momenter i skyldspørsmålet og gjennomføre en regressprosess er juridisk, kostnadmessig og tidsmessig krevende, og forsikringsselskapene regresser kun i de tilfeller de tror man vil lykkes med å inndrive kravet. Dette er grunnen til at det sjeldent søkes regress ved overvannskader og tilbakeslagsskader hvor årsaken skyldes vedlikeholdsetterslep med underdimensjonerte rør, med den konsekvens at vannet finner andre veier å gå og rammer tilfeldige skadelidte. Erfaringer viser også at skadene ofte gjentar seg i de samme områder.

Finans Norge tror den samfunnsoptimale løsningen for bedre forebygging er å følge flertallets anbefaling om objektivt ansvar. Vi har forståelse for at et slikt ansvar vil være krevende for kommunen, men mener dagens kritiske tilstand i all hovedsak skyldes kommunen egne beslutninger og prioriteringer. Å beholde dagens system tror vi i økende grad vil ramme innbyggere og bedrifter i utsatte områder med tilhørende fare for høyere premier og egenandeler, og i verste fall begrensninger i tilbud om forsikringer. Et system basert på dagens ansvar vil innebære at forsikringskundene fortsatt vil bære kostnadene med økt belastning på eksisterende nett, og at kommunen derfor ikke vil oppleve det som et kritisk problem som krever et annet fokus på forebyggende tiltak enn i dag. Kostandene knyttet til skader burde i stedet anvendes på forebygging.

Kommunen vil også være nærmest til å håndtere problemet. Huseier har verken nødvendig kunnskap eller teknisk innsikt om ledningsnettets eller hva som kan være årsaken til skadene. Bruk av skyld som ansvarsform har også vist seg å føre til konflikt og uenighet rundt bevis og dokumentasjon.

Som nevnt har vi forståelse for at et objektivt ansvar for overvann kan i utgangspunktet virke krevende for kommunen. Spørsmålet er hva som er alternativet, og hva som er mest samfunnsoptimalt. Kommune har en helt annen forutsetning enn huseiere til å påvirke etterslepet. Som en «buffer» for mer skader har NOUen foreslått flere virkemidler, samt at

kommunen får en lovhjemmel til å finansiere investeringer og tiltak gjennom økte gebyrer. Kommunen fritas også for ansvar ved mer ekstreme uforutsette hendelser.

Rent lovteknisk er vi usikre på om NOUen foreslåtte ordlyd om ikke å kunne fravike det objektive ansvaret etter forurensningslovens § 24 a er formulert klart nok, og ber departementet vurdere dette nøye.

Til slutt vil vi påpeke at et objektivt ansvar gir større sikkerhet for bruk dersom skadedata fra forsikring i fremtiden skal tilbys kommuner.

5. Forsikring og skadedata

5.1 Forsikring har god kompetanse om overvann, risiko og klimatilpasning

Forsikringsbransjen tilbyr forsikringer til kommuner, næringsvirksomhet og private husstander og har stor risikoforståelse og kunnskap om skadeomfang. Finans Norge har lagt ned mye ressurser i dialog og samarbeid med kommunene, nasjonale myndigheter og i europeisk/ internasjonalt klimaarbeid. Vi har sammenstilt og delt skadestatistikk med media og bidratt til å synliggjøre trender gjennom møter, foredrag, og i tillegg gjort særskilte uttrekk av skadedata på henvendelser fra ulike offentlige myndigheter som NVE, Miljødirektoratet eller DSB.

Finans Norge og selskapene tok selv initiativ til å følge opp NOU2010:10 Eit klima i endring om en «nasjonal skadedatabase» for offentlig forebygging, og gjennomførte et større privat-offentlige pilotprosjektet hvor vi samlet inn store mengder av skadeforsikringsdata fra forsikringsselskapene og overførte disse til 10 ulike kommuner. Nytteverdien for kommunen gjennom kunnskap om sårbare områder og bedre prioritering av forebyggende tiltak viste seg å være stor.

NOU2015:16 anbefaler at staten tar ansvaret for å følge opp dette prosjektet. Forsikringsselskapene vil imidlertid alltid måtte vurdere den forretningsmessige konsekvensen av å overta risikoen for skader på bygninger. Til dette anvender de blant annet risikomodeller hvor historiske skadedata er et sentralt element. Skadedata er å betrakte som konkurransesensitiv informasjon når man kommer ned på detaljert nivå, f.eks adresse, slik at skal forsikringsselskapene utlevere detaljerte data som må denne sensitiviteten sikres tilstrekkelig.

5.2 Ekstremnedbør og naturskadeordningen

Utvalget har vurdert om «enkelte typer kraftig nedbør bør inngå i naturskadeordningen», men anbefaler ikke å flytte skader som skyldes nedbør over i naturskadeordningen

begrunnet i at dette ikke vil ha noen positiv effekt for verken næringsliv- eller privatkunder. Finans Norge støtter NOU-ens anbefaling om at nedbør ikke bør inn i naturskadebegrepet/ordningen. Vi tror dette i ytterligere grad ville utvanne kommunenes ansvar og intensiver til forebygging.

5.3 Naturskadeordningen bør vris mot en mer forebyggende ordning

Utvalget viser til NOU2010:10 (s. 153) der det framgår at naturskadeordningen i dag ikke gir «insentiver for tiltak som førebygger skade, med unntak av høve til å søkje regress. Forsikringselskapene har difor i lita grad fokus på naturskaderisiko ved sal av forsikring». Utvalget støtter anbefalingen fra NOU2010:10 om at «naturskadeordningen bør gjennomgås for å vurdere differensieringen av egenandelen knyttet til naturskaderisiko., og se på muligheten til å dreie ordningen i en mer forebyggende retning, for eksempel gjennom øremerke deler av premien til forebyggende tiltak.»

Finans Norge opplever at naturskadeordningen er en velfungerende solidarisk ordning, som sørger for at skadelidte får god og rask hjelp ved skader. Vi kan ikke se hvordan dagens ordning kan dreie i en skadeforebyggende retning uten at dette vil bli en økonomisk merbelastning på forsikringstagerne. Vi er innforstått med behovet for at ordningen bør ses på i lys av klimaendringene og behovet for at kompensasjons- forebyggingsinstitusjonene samarbeider på en mer optimal måte og at ordningene vris mot en mer forebyggende slik som nå påpekt i Meld. St. 15 (2011–2012), og i NOU2010:10 og 2015:16. Vi mener en slik gjennomgang også må inkludere Statens naturskadefond.

5.4 Regress

Viser til pkt 20.3 (s 224) som behandler regress.

Finans Norge støtter utvalgets anbefalinger om raskere dialog mellom forsikringselskap og kommuner vedrørende bevissikring ved skadetilfeller for å redusere konfliktnivået samt fremskaffe bedre dokumentasjon av hendelsen. Vi vil på bakgrunn av utvalgets anbefalinger gå i dialog med KS og Norsk Vann samt takstorganisasjonene (Norges Takseringsforbund og NITO Takst) om dette.

5.5 Sikkerhetsforskrifter og fellesvilkår

Utvalget har foreslått at forsikringselskapene utvikler fellesvilkår og felles sikkerhetsforskrifter for å håndtere overvannsproblematikk idet dette ikke er å anse som konkurransehennende i henhold til dagens konkurranselov. Det er en naturlig trend i forsikringsnæringen som følge av den sterke konkurransen at det ikke samarbeides om vilkår. Forsikringselskapene legger ned mye arbeid i å lage vilkår som er tilpasset egne

forretningssystem og risikoprofil. Finans Norge støtter derfor ikke utvalgets anbefaling om felles vilkår. I forhold til sikkerhetsforskrifter skjer det i dag et samarbeid, særlig på brannsidan. Et samarbeid om felles sikkerhetsforskrifter for overvannsproblematikk vil være avhengig av forsikringsselskapenes egen vurdering av hvilke virkemidler som fungerer best for å forebygge skader i forhold til sine kunder.

5.6 Bruk av skadeforsikringsdata i forebygging generelt

Forsikringsnæringen samler, systematiserer forsikringsskadedata. Våre skadedata er de mest benyttede når samfunnet skal vurdere trender og skadeutvikling. Vi mener likevel kommunen selv må utvikle bedre rutiner for å systematisere og anvende informasjon og egne skadedata i forståelse av risiko- og sårbarhet. Samtidig ser vi at overvannskader i all vesentlig grad kun meldes til forsikringsselskapene.

Utvalget foreslår (side 76) å kartlegge sårbare områder gjennom bruk av aktsomhetskart og risikoanalyse, og at disse kan *«kvalitetssikres mot forsikringsskadedata og annen informasjon om skadevirkninger og kostander»*.

Skal man sikre at kommunen gir forebygging høyere prioritet tror Finans Norge det er nødvendig å kombinere tilgangen til skadedata fra forsikring med at kommunen har et objektivt ansvar for skadene. Det vil i større grad bidra til at dataene etterspørres og at kommunen sørger for å lage rutiner og systemer for at dataene blir anvendt i risiko- og sårbarhetsanalyser, overvann og vann- og avløpsinvestering, arealplanlegging og utbygging av nye områder..

5.7 Bruk av skadedata i forebygging på lokalt nivå - pilotprosjekt

NOUen anbefaler at bruken av skadedata videreutvikles og at det på nasjonalt nivå legges til rette for bruk av en nasjonal tjeneste. Utvalget anbefaler videre at staten får oppgaven med å utrede nærmere hvordan «opprettelsen av et nasjonalt system for registrering av skadedata» kan etableres, herunder at hensyn til personvern og konkurranselovgivning ivaretas.

Finans Norge har over langt tid hatt meget god dialog med kommunal og statlig sektor bl.a. for å undersøke nærmere hvordan forsikringsselskapenes skadedata kan benyttes på en rasjonell måte. Gjennom denne dialogen og samarbeidet har vi opparbeidet oss et solid grunnlag for å forstå helhetsbilde, og hvorfor man vil kunne effektivisere løsninger gjennom offentlig - privat samarbeid.

I det før nevnte offentlig - private pilotprosjektet vi gjennomførte i samarbeid med Vestlandsforskning, NTNU, ti kommuner og flere nasjonale direktorater, var det avgjørende at kommunene ble tidlig involvert i prosessen med Finans Norge.

Store mengder skadeforsikringsdata ble samlet inn fra forsikringselskapene og overført pilotkommunene. Nytteverdien av dataene ble analysert av kommunene, og har vist seg meget nyttig når kommunen skal lage «flomveier» og når de skal prioritere i hvilke området man bør investere i forebyggende tiltak. Grunnet datasensitiviteten var det nødvendig å få dispensasjon fra personopplysningsloven om samtykke fra skadelidte (forsikringskunden). Datatilsynet anså skadedataene som lite sensitive, men at allmennytten derimot var betydelig for at kommunen kunne drive arealplanlegging basert på risiko- og sårbarhetsanalyser. Viser her til NOUens side 226.

Finans Norge stiller seg positive til at staten viderefører prosjektet, men ser det som naturlig at vi inviteres inn på et tidlig stadium. Som nevnt tidligere er det viktig at man vurderer nøye spørsmålet om konkurransesensitivitet og personvern. Vi nevner her at Oslo kommune (som deltok i prosjektet) har utarbeidet kart og tekniske løsninger som langt på vei ivaretar disse spørsmålene.

5.8 Bruk av skadedata til forebygging på nasjonalt nivå

Norge er forpliktet til å følge opp og implementere Sendai – rammeverket. Formålet i traktaten er å styrke arbeidet med risikoreduserende tiltak globalt i samarbeid med private aktører og gjennom nasjonale myndigheter (ref. NOUen side 224). Et sentralt virkemiddel er «å samle og systematisere ulike skadedata fra det private og offentlige for å få et helhetlig bilde av risiko både nasjonalt og globalt». Idet forebygging skjer i all hovedsak lokalt må man sikre at bruken av Sendai-rammeverket også får betydning for overvannsproblematikken, og at man vurderer nøye hvilke typer av skadedata som bør benyttes.

Finans Norge har gjennom et nært samarbeid med DSB vært involvert i arbeidet under Sendai. Myndighetene vil være forpliktet til å rapportere på skadedata til EU (og FN), men foreløpig kun på kommunenivå. Skadedata på kommunenivå vil ha liten effekt for kommunene. De er avhengig av å vite hvor i kommunen skadene er. Bruk av skadeforsikringsdata er et gjennomgangstema i NOU20115:16, og vil ha betydning også i implementeringen av Sendai-rammeverket. Finans Norges mener staten i bedre grad bør utnytte den kunnskap og kompetanse som disse prosjektene bygger på.

6. Avslutning

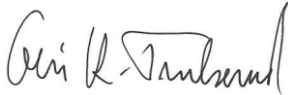
I tillegg til de ovennevnte innspillene så er vi opptatt av at i disse urbaniserings- og fortettingstider vil kommunenes gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalyser blir enda

viktigere fremover, og at Klimaservicesenteret, og nedskalering av lokale klimascenarier blir anvendt i slike ROS-analyser.

Manglende gjennomføring og kvalitetssikring av slike analyser vil føre til at skadebildet vil bli forverret. Vi er derfor opptatt av at Fylkesmannen får en sentral posisjon for å etterprøve kommunens planer og analyser for å forhindre at det bygges ut i sårbare områder.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Geir Trulserud
Direktør